

COP29-da iştirak etmək üçün Azərbaycana səfərinizi xoş təəssüratlarla xatırlayiram

Finlandiya Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Aleksandr Stubba

Hörmətli cənab Prezident!
Finlandiya Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edirəm.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə Finlandiya arasında münasibətlərin xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq dostluq məcrasında inkişafı yolunda bundan sonra da birgə səylər göstərəcəyik. COP29-da iştirak etmək üçün Azərbaycana səfərinizi və Sizinlə keçirdiyiniz görüşü xoş təəssüratlarla xatırlayıram.

Bu bayram günündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, xalqınıza daim əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıq əlaqələri geniş gündəliyə malikdir

Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti zati-aliləri cənab Antonio Koştaya

Hörmətli cənab prezident!
Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti kimi fəaliyyətə başlamağımız münasibətilə Sizi təbrik edirəm.

Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıq əlaqələri geniş gündəliyə malikdir və enerji, o cümlədən "yaşıl enerji", nəqliyyat, ticarət və digər sahələri əhatə edir. Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında Azərbaycanın mühüm rolu dənizləndir.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında siyasi dialoqun, iqtisadi-ticarət əməkdaşlığının və mədəni mübadilələrin qarşılıqlı maraqlarımıza uyğun olaraq bundan sonra da inkişaf etməsi, konstruktiv tərəfdaşlığımızın möhkəmlənməsi üçün birgə səylər göstərəcəyik.

Sizə qarşılıqlı məsul fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 dekabr 2024-cü il

Əməkdaşlığımızın inkişafı qarşılıqlı hörmət və bərabər hüquqlara əsaslanmalıdır

Avropa Komissiyasının prezidenti zati-aliləri xanım Ursula fon der Lyayeno

Hörmətli xanım prezident!
Avropa Komissiyasının prezidenti vəzifəsinə yenidən seçilməyiniz münasibətilə Sizi təbrik edirəm.

Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında iqtisadi-ticarət, nəqliyyat-kommunikasiya, təhlükəsizlik, xüsusilə də strateji xarakter daşıyan və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində vacib rol oynayan enerji sahəsində səmərəli tərəfdaşlıq əlaqələri mövcuddur.

Əminəm ki, Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın qarşılıqlı hörmət və bərabər hüquqlar əsasında hərtərəfli inkişafı istiqamətində bundan sonra birgə səylər göstərəcəyik.

Sizə ən xoş arzularımı çatdırır, Avropa Komissiyasının yeni tərkibdə qarşılıqlı fəaliyyətinə uğurlar diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 dekabr 2024-cü il

Bütün yollar Qarabağa aparır

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə müasir və modern yol-nəqliyyat infrastrukturunu qurulur

Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru "dəmir yumruq"la işğaldan azad edən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev zəfərindən ötən 4 il müddətində bu ərazilərdə misli görünməyən quruculuq işlərini həyata keçirməkdədir. Erməni vandalizminin qurbanına çevrilmiş səhər və kəndlərin yenidən, daha müasir formada qurulması, tamamilə dağıdılmış infrastrukturun bərpası dövlətin prioritet fəaliyyət istiqamətlərindəndir.

Böyük qayıdış dövlət programının birinci mərhələsi 2026-cı ilin sonunda başa çatdırılacaq və o vaxt 140 min keçmiş məcburi köçkün öz dədə-baba torpaqlarına qayıdacaq. Bununla paralel olaraq, bütün sosial infrastruktur inşa edilir, xəstəxanalar, məktəblər, idman və xidmət obyektləri, yollar, 130-dan çox tunel və körpü (40 tunel, 90 körpü) inşa edilir. Tezliklə

bu tikililər, möhtəşəm yollar Qarabağa və Şərqi Zəngəzura yeni həyat gətirəcək.

Əlbəttə ki, bu ərazilərdə həyata keçirilən mühüm layihələrdən biri də yol-nəqliyyat infrastrukturunun tamamilə yenidən qurulmasıdır. Hər iki iqtisadi rayonda tikinti-quruculuq işləri ilə paralel olaraq yolların da yenidən qurulması, körpü və tunellərin inşası davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş səhər və rayonlarımızda səfərləri çərçivəsində yeni yolların açılışlarını edir və tikinti işlərinin sürətlə aparılması ilə bağlı ciddi tapşırıqlar verir. Bölgədə 2026-cı ilədək 2300 kilometrə yaxın 20 avtomobil yolu layihəsinin icrası nəzərdə tutulur. Tezliklə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yol-

nəqliyyat infrastrukturunu tamamilə yenidən qurulub istifadəyə veriləcək.

Bu yollardan biri də Ağdam-Füzuli avtomobil yoludur. Prezident İlham Əliyev 2021-ci il oktyabrın 17-də Füzuli rayonuna səfəri zamanı təməlini qoyduğu Füzuli-Ağdam avtomobil yolunun tikintisi dövlət başçısının həmin ilin avqust ayında təsdiq etdiyi "İşğaldan azad edilmiş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası layihəsi" çərçivəsində həyata keçirilir. Layihəyə uyğun olaraq yolboyu körpülərin, avtobus dayanacaqlarının və digər yol infrastrukturunun inşası nəzərdə tutulur. Bərdə-Ağdam avtomobil yolunun davamı olan bu yolun inşası Bərdədən Füzuliyədək insanların rahat gediş-gölişini təmin edəcək.

"Gələcək ilin büdcəsi vətəndaşlarımızın sosial rifahının yaxşılaşmasına etibarlı maliyyə təminatı yaradacaq"

Bu günlər Milli Məclis plenar iclasında 2025-ci ilin dövlət büdcəsi və büdcə zərfinə daxil olan qanun layihələrini 2 oxunuşda geniş müzakirə edərək təsdiqləyib. Tərtib edilən büdcə zərfindeki layihələrdə sosial məsələlər, müasir çağırışlara uyğun olaraq müdafiə və milli təhlükəsizlik, işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası və Böyük qayıdışın reallaşdırılmasına geniş yer verilib. Dünyanın mizan-tərəzisinin pozulduğu bir zamanda Azərbaycan xalqının

rifahının daha da yaxşılaşmasına və dövlətin güclənməsinə xidmət edəcək büdcə layihəsinin bu cür hazırlanması, təbii ki, təqdirəlayiqdir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, layihədə sosial sahələrdə büdcə xərclərinin təxminən 41, dövlətin milli təhlükəsizliyinin təmin olunması, Silahlı Qüvvələrin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi və müdafiə qabiliyyətinin artırılmasına 28 faiz ayrılması nəzərdə tutulub.

Bakıda beynəlxalq konfrans: Sen Martin adasının müstəqillik mübarizəsinə dəstək

Dekabrın 6-da Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Fransa və Niderlandın müstəmləkəçiliyi altındakı Sen Martin adasına həsr edilmiş beynəlxalq konfrans keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Sen Martin-də Fransa və Niderland müstəmləkəçiliyi - bir ada, bir xalq, bir tale" adlı konfransda müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizə aparən və azad olmağa çalışan Sen

Martin xalqının təmsilçiləri, habelə müstəmləkəçilik əleyhinə fəaliyyət göstərən təşkilatların, qeyri-hökumət təşkilatlarının rəhbərləri, parlamentin üzvləri, hüquq müdafiəçiləri, dekolonizasiya üzrə ekspertlər və tədqiqatçılar iştirak ediblər.

Konfransın açılışında çıxış edən Sen Martin parlamentinin üzvü Franklin Meyers bildirib ki, istər Fransanın, istərsə də Niderlandın müstəmləkəçiliyindən qurtularaq müstəqil olmaq xalqlarımızın

ən müstəsna hüququdur. O, məhz bu hüququn dünya miqyasında tanınması üçün Bakıda olduqlarını qeyd edib. "Hesab edirik ki, analoji konfransların təşkili əsas ideyamız olan müstəqilliyə doğru irəliləmə yolunda son dərəcə mühüm addımdır", - deyən Sen Martin parlamentinin üzvü bu istiqamətdə göstərdiyi dəstəyə görə Bakı Təşəbbüs Qrupuna təşəkkür edib.

Fransada siyasi xaos dərinləşir

Müxalifət prezidentin istefasını tələb edir

Fransa indi uzun bir qeyri-sabitlik dövrü ilə üz-üzədir. Bu, Fransanın iqtisadiyyatı, xüsusilə də borcları ilə bağlı narahatlığı da artırıb və bunun gələcək il əhəmiyyətli islahatlar aparılmadan ÜDM-in 7 faizinə yüksəlmək ehtimalı var. Analitiklər deyirlər ki, Barnye hökumətinin süqutu Fransa üçün borclarına xərclərinin artmasına və borcun daha da dərinləşməsinə səbəb ola bilər.

Barnye çoxluğa sahib olmadığı parlamentin aşağı palatasında təsdiq edilmədən büdcə təkliflərini irəli sürmək üçün konstitusiyaya əsaslanaraq istifadə etmək qərarını verdikdə, onun sürətlə çökməsi qaçılmaz oldu. Belə alətdən istifadə Fransa parlamentarizminin hər zaman narazılığına səbəb olub.

Ancaq çərşənbə günü daha böyük hadisə baş verdi: sol təmayüllü parlament koalisiyası ilə palatada ən çox yerə sahib olan millətçi və antiimmigrant "Milli Birlik" Partiyası arasında gözlənilməz ittifaq yarandı.

"İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin 139-cu kitabı çapdan çıxıb

"Əlbəttə, biz istədik ki, Azərbaycanda və regionda baş verən hadisələr obyektiv şəkildə işıqlandırılsın. Bu, müəyyən dezinformasiya sayəsində obyektiv deyilsə, eyni yoxdur. Ancaq bu, məqsədyönlü şəkildə Azərbaycanı nüfuzdan salmağa yönəlib-sə, biz sual veririk ki, bu nədən baş verir, bu niyə belə olmalıdır? Dediğim kimi, bizim bununla bağlı edə biləcəyimiz o qədər də çox deyil. Bu gün Qarabağda aparığımız işlər, ola bilsin ki, bu vəziyyəti dəyişə bilərlər. Ancaq vaxt keçdikcə siyasi dairələrdə - Qərbdə reallıq daha çox üzə çıxır və Azərbaycanın bərabər tərəfdaş kimi yanaşdır".

AZƏRTAC xəbər verir ki, "İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin çapdan yeni çıxmış 139-cu kitabında yer alan bu fikirləri dövlətimizin başçısı iyulun 20-də "Yalan məlumatların ifşası: dezinformasiyaya qarşı mübarizə" mövzusunda 2-ci Şuşa Qlobal Forumunda "Berliner Zeitung" qəzetinin nümayəndəsinin sualına cavab verərək söyləyib.

Qeyd edək ki, çoxsaylı suallara məntiqli və məzmunlu cavab verən Azərbaycan Prezidenti həmçinin Türk Dövlətləri Təşkilatı ilə bağlı fikirlərini bir daha diqqətə çatdırıb: "Əminəm ki, bu təşkilatın çox böyük gələcəyi var. Təşkilatı daha yüksək pilləyə qaldırmaq üçün ortaq səylər lazımdır. Coğrafiyamız çox böyükdür, təbii sərvətlər, nəqliyyat yolları, gənc və artan əhali - bütün bunları mən öz çıxışında söylədim. Yəni bütün bu amillər təşkilatımızın potensialını əyani şəkildə göstərir. Biz birliyi daha da gücləndirməklə Türk Dövlətləri Təşkilatını dünya miqyasında güc mərkəzinə çevirməliyik. Çünki bu gün bir neçə beynəlxalq təşkilat var. Bəziləri böhran içində, bəziləri tonəzzüldədir, Türk Dövlətləri Təşkilatı isə yüksəlir. Bu yüksəliş rahat olmalıdır və buna ortaq səylərlə nail olacağıq". Forumun materialları ilə yeni kitabdan tanış olmaq mümkündür.

Çoxcildliyin 139-cu kitabında toplanmış materiallar

2024-cü ilin iyul-sentyabr aylarını əhatə edir.

Yeni kitab Azərbaycan Prezidentinin Pakistana dövlət səfərinin, Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığına işğar səfərinin materialları, Oksfordda "Avropa Siyasi Birliyi" 4-cü Zirvə toplantısının açılış plenar sessiyasında iştirakı haqqında informasiya, Zirvə toplantısı çərçivəsində "Enerji və bağlantı" mövzusunda keçirilmiş "deyirmi masa" da çıxışının mətni daxil edilmişdir. Nəşrdə Prezident İlham Əliyevin Qazaxıstana səfəri, Astanada Mərkəzi Asiya və Azərbaycan Respublikası dövlət başçılarının birgə görüşündə çıxışının mətni, Özbəkistana dövlət səfəri, Azərbaycan-Özbəkistan Ali Dövlətlərarası Şurasının 1-ci iclasında iştirakı, sənədlərin imzalanması mərasimi haqqında informasiyalar, Azərbaycan və Özbəkistan liderlərinin mətbuata bəyanatları da daxil edilmişdir.

Oxucu bu kitabda Azərbaycan Prezidentinin İtaliyaya işğar səfərinin materialları, "Dünya, Avropa və İtaliya haqqında bilgiler" mövzusunda hörs olunmuş Beynəlxalq Çernobbio Forumunda "Yeni geosiyasi şəraitdə Azərbaycanın

adlı sessiyada çıxışının mətni ilə də tanış ola bilər.

Çoxcildliyin bu kitabına Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana dövlət səfərinə gəlmiş Rusiya Prezidenti Vladimir Putin ilə görüşünə, imzalanmış sənədlərin mübadiləsinə, liderlərin mətbuata bəyanatları da daxil edilmişdir.

Yeni kitabda dövlətimizin başçısının XXXIII Paris Yay Olimpiya Oyunlarında medal qazanan Azərbaycan idmançıları və onların məşqçiləri ilə görüşünə dair məlumat da yer alıb.

Prezident İlham Əliyev sentyabrın 2-də Kəlbəcər rayonunda səfərdə olub, Xudavəng monastr kompleksini ziyarət edib. Dövlətimizin başçısı həmçinin Kəlbəcər şəhərində ikinci yaşayış kompleksinin, inzibati binanın, rayonun İstisna qəsəbəsinin məzənlərini qoyub, "İstisu" mineral su zavodunun açılışında iştirak edib, infrastruktur obyektlərində aparılan tikinti işləri ilə tanış olub. Bütün bunlar haqqında materiallar yeni kitabda toplanıb.

"Azərənş" tərəfindən buraxılan 139-cu kitabın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Prezidentin göstərişi ilə bölgələrdə vətəndaşların qəbulu keçirilir

Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq prokurorluq orqanları tərəfindən vətəndaşların qəbulu daim diqqətdə saxlanılmaqla onların ərizə və şikayətlərinin yerində dirlənilərək həll olunması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

Dekabrın 6-da baş prokuror Kamran Əliyev Sumqayıt Şəhər Prokurorluğunun inzibati binasında Sumqayıt şəhəri, Qubadlı rayonu və digər bölgələrdən olan vətəndaşların müraciətini dinləyib. Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, qəbuldan əvvəl xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılmış abidəsi ziyarət edilmiş, xatirəsi ehtiramla yad olunub.

Qəbulda iştirak edən 41 nəfər vətəndaşın müraciətində konkret cinayət işlərinin istintaqi və törədilmiş cinayətlər barədə məlumatların araşdırılması zamanı yol verilmiş qanun pozuntuları, məhkəmədə baxılan cinayət işləri üzrə dövlət ittihamının müdafiəsi, habelə mülki xarakterli mübahisələr və sosial problemlərə dair məsələlərin bilavasitə prokurorluqda və ya aidiyyəti icra orqanlarında operativ həlli üçün müvafiq göstərişlər verilib.

Vətəndaşların qəbulundan sonra prokurorluq əməkdaşları ilə görüş keçirən Kamran Əliyev onlara konkret tapşırıqlar verib, vətəndaşların müraciətlərinə obyektiv baxılması və qəbulu işinin düzgün təşkilinə görə tabe prokurorların fərdi məsuliyyət daşdığına diqqətə çatdırıb, eləcə də prokurorluq orqanlarının fəaliyyətində

müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqini təmin edən "Elektron prokurorluq" informasiya sisteminin fəaliyyəti ilə yerində tanış olaraq işin daha da təkmilləşdirilməsi və səmərəliliyini artırılmasına dair təklifləri dinləyib.

Fövqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydər dekabrın 6-da Xaçmaz şəhərində, nazirliyin Şimal Regional Mərkəzinin binasında Xaçmaz və Şabran rayonlarının sakinləri ilə görüşüb.

Nazirliyin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əvvəlcə nazir Kəmaləddin Heydər xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin Regional Mərkəzinin höyətdə ucaldılmış büstünü ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoyub, əziz xatirəsinə dərin ehtiramla yad edib.

Xaçmaz və Şabran sakinlərinin müraciətlərinin əksəriyyəti yerində öz həllini tapıb, bir sıra məsələlərlə bağlı qanunvericiliyə uyğun dərhal zəruri tədbirlərin görülməsi barədə nazirliyin aidiyyəti strukturlarının rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib.

Fövqəladə hallar naziri ilə yanaşı, nazir müavinləri, nazirliyin müvafiq struktur bölmə və qurumlarının rəhbərləri də vətəndaşları qəbul edib.

Qəbula gələn vətəndaşların müraciətlərinə yerində və operativ yanaşılması üçün yaradılan şəraitə görə Prezidentə minnətdarlıq ediblər.

TBMM-in nümayəndə heyəti Milli Məclisdə olub

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova dekabrın 6-da Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Xarici Əlaqələr komitəsinin sədri Fuad Oktayın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdiklərinə görə, Sahibə Qafarova "Parlamentarizm: ənənələr və perspektivlər" mövzusunda beynəlxalq parlament konfransının əhəmiyyətinə toxunub. Deyib ki, tədbir ölkələrimizin siyasi həyatında parlamentlərimizin rolu, qarşılıqlı əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi məsələlərinə həsr olunub. Eyni zamanda bu tədbir Azərbaycan və Türkiyə parlamentlərinin işbirliyi, birgə fəaliyyəti məsələlərinə də diqqət yetirməyə imkan verəcək.

Görüşdə vurğulan ki, ölkələrimiz bütün məsələlərdə həmrəylik və qarşılıqlı dəstək nümayiş etdirirlər. Əlaqələrimizin dövlət başçılarımızın siyasi iradəsi və birgə səyləri sayəsində bu gün özünün ən yüksək səviyyəsinə - mütəfiqlik səviyyəsinə yüksəlmişdi qeyd edilmişdir. Vurğulan ki, Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması münasibətlərin daha da genişləndirilməsinə tökan verib. Azərbaycan-Türkiyə birliyi regional sabitlik, təhlükəsizlik üçün olduqca mühüm amildir.

Fuad Oktay növbədənəkar parlament seçkilərinin uğurlu təşkili münasibətlə təbriklərini çatdırıb. O, Türkiyədən böyük heyətin seçkiləri müşahidə etdiyini diqqətə çatdırıb.

TBMM-in komitə sədri ölkəmizin qazandığı bütün nailiyyətlərin qarşısında olarkən Türkiyəni sevindirdiyini, bu gün işğaldan azad edilmiş ərazilərdə Azərbaycan bayrağının dalğalanmasının qürurverici olduğunu diqqətə çatdırıb.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında yüksək səviyyəli əməkdaşlıq əlaqələrinin parlamentlər müstəvisində də uğurla davam etdirildiyi bildirilib. Parla-

ment sədrləri, o cümlədən dostluq qrupları arasında sıx təmasların bu münasibətlərə mühüm töhfələr verdiyi vurğulanıb. Eyni zamanda parlamentlərimizin ikitərəfli əməkdaşlıqla yanaşı, üçtərəfli əməkdaşlıq formatının da mövcud olduğu qeyd edilmişdir.

Tərəflər beynəlxalq parlament platformalarında qarşılıqlı dəstək və birgə fəaliyyətin də vacibliyini xüsusilə qeyd ediblər. Bəzi dairələr tərəfindən ölkə-

lərimizə qarşı ikili standartlar, təzyiqlik, böhən kampaniyaları aparıldığı bir şəraitdə parlamentarimiz qarşılıqlı fəaliyyətinin daha böyük önəmə malik olduğu vurğulanıb.

F.Oktay həmçinin AŞPA-nın Azərbaycan nümayəndə heyətinin səlahiyyətlərinin ratifikasiya olunması barədə qətnaməsinin tənqid edib. Deyib ki, AŞPA-nın bu qəzəli və haqsız qərarı təşkilatın özünün nüfuzuna və etibarlı-

lığına xələl yetirir. O qeyd edib ki, AŞPA bu səhvinə düzəltməlidir və Türkiyə tərəfi də hər dəfə bu məsələ ilə bağlı xəbərdarlıq qarşı tərəfin diqqətinə çatdırır.

Görüşdə ötən ay Azərbaycanın evsahibliyi ilə yüksək səviyyədə keçirilən COP29 barədə də fikirlər səsləndirilib.

Söhbət zamanı qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Beynəlxalq parlament konfransının iştirakçıları Heydər Əliyev Mərkəzi ilə tanış olublar

Dekabrın 6-da Milli Məclisdə "Parlamentarizm: ənənələr və perspektivlər" mövzusunda keçirilən beynəlxalq parlament konfransının iştirakçıları Heydər Əliyev Mərkəzində olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, konfrans iştirakçılarına mərkəzin fəaliyyəti barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, mərkəz Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin dövlətçilik irsinin öyrənilməsi və tədqiqi, eyni zamanda ölkəmizin tarixi və mədəniyyətinin tanıtılması istiqamətində fəaliyyət göstərir.

Sonra qonaqlar 1969-cu iləndən 2003-cü ilədək Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana

rəhbərlik etdiyi dövrlərdə xidməti istifadəsində olan avtomobillərə baxıblar.

Mərkəzdəki Heydər Əliyev Muzeyi ilə tanış olan konfrans iştirakçılarına məlumat

verilib ki, muzey təşkil edilən Ümummilli Liderin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərinin əks olunmasına xüsusi diqqət yetirilib. Muzey həmçinin Azərbaycan tarixinin öyrənilməsinə böyük imkanlar yaradır. Bu baxımdan, interaktiv formada təqdim edilən eksponatlar, müxtəlif videomateriallar xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Mərkəzdə "Azərbaycan inciləri: tarixin axarında" sərgisi ilə tanışlıq zamanı bildirilib ki, Azərbaycanın tarixini və mədəniyyətini əks etdirən bu eksponatların əks etdirdiyi tarixi, mədəni irsinə dair eksponatlar nümayiş olunur.

Beynəlxalq parlament konfransının iştirakçıları Zəfər parkında olublar

Milli Məclisdə keçirilən "Parlamentarizm: ənənələr və perspektivlər" mövzusunda beynəlxalq parlament konfransının iştirakçıları Zəfər parkını ziyarət ediblər.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin bildirdiklərinə görə, qonaqlara Zəfər parkı barədə məlumat verilib. Qeyd olunub ki, Vətən müharibəsində göstərdiyi misilsiz qəhrəmanlığın və qazandığı möhtəşəm tarixi Zəfər yaddaşlarında yaşadılması və ictimaiyyətə nümayiş etdirilməsi, şəhidlərimizin əziz xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə Prezident İlham Əliyevin 2020-ci il dekabrın 3-də imzaladığı sərəncamla inşa olunan Zəfər parkının ərazisi 10 hektara yaxındır. Parkın girişində 44 günlük Vətən müharibəsinin rəmzi kimi hündürlüyü 44 metr, eni 22 metr, sütunlarının sayı 44 olan Zəfər tağı inşa edilmişdir. Parka keçid hissədə

8 Noyabr - Zəfər Günü nümayiş etdirən memorial abidə ucaldılıb. Qeyd olunub

ki, abidə Zəfər Günü və sarsılmaz birliyi təəcəssüm etdirir. Memorial abi-

dənin ətrafında Qarabağ xalçalarında naxış və bəzək elementlərini əks etdirən yaşillıq salınıb.

Bildirilib ki, Zəfər parkında həmçinin tematik bağça, kaskad tipli şalə, Qarabağ yaddaş bağçası və parka ümumi baxış nöqtəsi yaradılıb. Yaddaş bağçasının ətrafında istirahət guşələri salınıb. Parkın sonunda Azadlıq Bayrağı Meydanı inşa olunub.

Konfrans iştirakçıları parkdakı Zəfər abidəsinin önündə xatirə şəkli çəkiblər. Vətənimizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizi dərin ehtiramla anıblar.

Konfrans iştirakçıları Milli Məclisin Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Sadiq Qurbanov, Mədəniyyət komitəsinin sədr müavini Günay Əfəndiyeva, eləcə də deputatlar Anar Məmmədov və Nigar Məmmədova müşayiət ediblər.

"Azərbaycan"

Azərbaycanlıların qayıdış hüququna dair konfransın iştirakçıları Bakının görməli yerlərini ziyarət ediblər

Dekabrın 6-da Qərbi Azərbaycan İcmasının "Qayıdış hüququ: Ermənistanın zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təşviqi" mövzusunda təşkil etdiyi II Beynəlxalq konfransın iştirakçıları və icmanın üzvləri Zəfər Parkında, Hərbi Qənimətlər Parkında, Bayraq Meydanında, İçərişəhərdə olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, şəhər turu zamanı xarici qonaqlara ziyarət etdikləri məkanlar barədə ətraflı məlumat verilib.

Qeyd edək ki, dekabrın 5-6-da keçirilən "Qayıdış hüququ: Ermənistanın zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" mövzusunda konfransda 51 ölkədən qonaq iştirak edib.

Konfrans zamanı 10 ölkəni təmsil edən 16 nəfər şəxs Qərbi Azərbaycan İcmasının fəxri üzvlüyünə qəbul olunub.

Azərbaycanlıların qayıdış hüququna həsr olunmuş beynəlxalq konfransın yekun sənədi qəbul edilib

Qərbi Azərbaycan İcmasının təşkilatçılığı ilə "Qayıdış hüququ: Ermənistanın zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" mövzusunda keçirilən II Beynəlxalq konfransın yekun sənədi qəbul edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sənəddə konfransda aparılmış müzakirələrin xülasəsi verilir. Konfransın yekun sessiyasında sənədi Polşadan olan iştirakçı, Avrsiya Araşdırmaları Mərkəzinin aparıcı tədqiqatçısı Jakub Voytsex Koreyba oxuyub.

Yekun sənəddə deyilir: "Aralarında parlament üzvləri, ictimai-siyasi xadimlər, vətəndaş cəmiyyəti fəalları və elm xadimləri olmaqla 51 ölkədən 200-dən artıq iştirakçı "Qayıdış hüququ: Ermənistanın zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin olunması" mövzusunda ikinci beynəlxalq konfransda toplaşaraq Ermənistanın məcburən çıxarılmış azərbaycanlıların qayıdış məsələsini və qlobal miqyasda məcburi köçkünlük problemini müzakirə etdilər.

İştirakçılar qeyd etdilər ki, köçkünlük insan hüquqlarının ən ciddi pozuntularından biridir və azərbaycanlıların Ermənistanın məcburi köçürülməsi hələ də həll olunmamış böyük bir ədalətsizlikdir.

İştirakçılar vurğuladılar ki, qayıdış hüququ beynəlxalq hüquqda möhkəm şəkildə təsbit olunub və təməl insan hüququ kimi tanınır. Onlar qayıdış hüququnun əsasları arasında Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi, Mülki və Siyasi Hüquqlar üzrə Beynəlxalq Pakt, Pinheiro Prinsipləri və beynəlxalq adət hüququnu qeyd etdilər.

İştirakçılar Ermənistanın zorla çıxarılmış azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə geri dönməsinə icazə verməkdən imtina etməsindən ciddi narahatlıq ifadə etdilər. Onlar Beynəlxalq Cəmiyyət Məhkəməsinin (ICC) prokurorunu Ermənistanın azərbaycanlıların qayıdışına imkan verməklə beynəlxalq hüquq və Roma Statutu çərçivəsində özünə götürdüyü öhdəlikləri pozmasını araşdırmağa çağırırdılar.

İştirakçılar qayıdış prosesində mülkiyyət hüquqlarının bərpasını vacibliyini vurğuladılar. Onlar Ermənistan hökumətini məsuliyyətə cəlb etmiş və ya zorla ölə keçirilmiş əmlakların geri qaytarılması, məcburi köçkünlük zamanı döymüş itkilərə görə kompensasiya ödənilməsi və zərirlərin öhatəli şəkildə həll olunması üçün zəruri addım atmağa çağırırdılar. Qeyd etdilər ki, kompensasiya köçkünlərin maddi və emosional itkilərini qarşılamaq üçün mühümdür, lakin kompensasiya, ata-baba torpaqlarına qayıdış hüququnun əvəzi kimi və ya onu inkar etmək üçün istifadə edilə bilməz.

İştirakçılar Ermənistanın azərbaycanlıların mədəni irsinin, o cümlədən məscidlərin, qəbiristanlıqların və tarixi abidələrin sistemli şəkildə məhv olunmasından narahatlıq ifadə etdilər. Onlar bunu azərbaycanlı kimliyini silmək cəhdi kimi qiymətləndirərək, bu mədəni irsin vəziyyətinin qiymətləndirilməsi, qorunması və bərpası üçün UNESCO-nun və digər beynəlxalq təşkilatların cəlb olunmasına çağırırdılar. İştirakçılar mədəni irsin qorunmasının bərabər və anlayış üçün əhəmiyyətini vurğuladılar.

İştirakçılar xatırladılar ki, azərbaycanlıların postsovet məkanında etnik münasibətlərin ilk qurbanları olmuş və beynəlxalq ictimaiyyətin yetərsiz reaksiyası digər münasibətlərin yaranmasına gətirib çıxarmışdır. Onlar vurğuladılar ki, qərbi azərbaycanlıların təhlükəsiz qayıdış hüquqlarının tam bərpası dünyada münasiblərin həlli üçün müsbət nümunə ola bilər.

İştirakçılar vurğuladılar ki, ədalət bərabər və daimi sülh üçün zərurətdir. İştirakçılar Ermənistanı azərbaycanlılara qarşı cinayətlərə görə məsuliyyət daşıyan şəxslərin şöhrətləndirilməsinə son qoymağa, nifaqı davam etdirən strukturları ləğv etməyə və Qərbi Azərbaycan İcması ilə konstruktiv dialoqa başlamağa çağırırdılar. Onlar bildirdilər ki, bərabər üçün Ermənistanın tarixi ədalətsizlikləri aradan qaldırması, birgə yaşayış və inam üçün şərait yaratması vacibdir.

İştirakçılar geri dönəcək qərbi azərbaycanlıların təhlükəsiz şəkildə qayıtması və qayıdış prosesinin hərtərəfli planlaşdırılması və resursla təmin edilməsi üçün BMT-ni və dünya dövlətlərini diplomatik səylər göstərməyə çağırırdılar. İştirakçılar qayıdışların reintegrasiyası sahəsində gözlənilən çətinlikləri qeyd etdilər və qərbi azərbaycanlılar qayıdacaq yerlərdə infrastrukturun bərpası, onlara humanitar yardım göstərilməsi və uzunmüddətli inkişaf proqramlarının həyata keçirilməsi üçün əlaqələndirilmiş səylərin vacibliyini vurğuladılar.

Onlar Ermənistan hökumətini regional sülhə mane olan siyasətini və konstitusiyaya müddəalarını aradan qaldırmağa və iqtisadi və sosial əməkdaşlıq imkanlarını qəbul etməyə çağırırdılar. Onlar Ermənistanın öz öhdəliklərinə uyğun olaraq kommunikasiyaları açmasının Cənubi Qafqazda ümumi rifahə və sabitliyə yardım edəcəyini bildirdilər.

İştirakçılar qayıdış hüququnu regional sülh və ədalətin əsas prinsipi kimi qəbul etməkdə qərarlı olduqlarını təsdiqlədilər. Onlar qərbi azərbaycanlıların sülh, təhlükəsizlik və ləyaqətli geri dönüşünün yalnız siyasət prioriteti deyil, həm də insan hüquqları və ləyaqətin təmin edilməsinə kollektiv qətiyyətin sınağı olduğunu vurğuladılar.

İştirakçılar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin beynəlxalq hüququn aliliyinin təmin olunması, qaçqın və məcburi köçkünlərin hüquqlarının müdafiəsi, azad edilmiş ərazilərin bərpasında liderliyi və ədalət və bərabərliyi istiqamətindəki səylərini yüksək qiymətləndirdilər. Onlar həmçinin Qərbi Azərbaycan İcmasının insan hüquqları və beynəlxalq hüquq çərçivəsində sülh yolu ilə, təhlükəsiz və ləyaqətli qayıdış səylərinə dəstək ifadə etdilər.

Bu xülasə konfrans zamanı qaldırılmış əsas məqamları əks etdirir və Ermənistanın məcburi köçürülmüş azərbaycanlılar üçün ədalətin, eləcə də bölgədə sülhün, təhlükəsizliyin və bərabərliyin təşviqinə xidmət göstərir".

Zirə EKO Parkla tanışlıq

Dekabrın 6-da Qərbi Azərbaycan İcmasının "Qayıdış hüququ: Ermənistanın zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təşviqi" mövzusunda təşkil etdiyi II Beynəlxalq konfransın iştirakçıları və icmanın üzvləri Zirə Mədəniyyət Mərkəzi - EKO Parkı ziyarət ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqlar əvvəlcə Eko Parkın ərazisində ağac əkiblər. Sonra konfrans iştirakçıları "Vətənim Qərbi Azərbaycan" rəsm və xalça sərgisi ilə tanış olublar. Həmçinin Zirə Mədəniyyət Mərkəzində Qərbi Azərbaycanın həsr olunmuş rəsm əsərlərinə baxış keçirilib.

Xalçalarla tanışlıq zamanı iştirakçılar Qərbi Azərbaycan xalçalarının naxışları olan kiçikölçülü xalçaların toxunuşu prosesində də iştirak etdilər.

Sonda "Qərbi Azərbaycanın zəngin mədəni irsi" ("Rich cultural heritage of Western Azerbaijan") adlı film nümayiş etdirilib və konsert proqramı təşkil olunub.

Bakıda beynəlxalq konfrans: Sen Martin adasının müstəqillik mübarizəsinə dəstək

Əvvəli 1-ci sah.

Çıxış edən Milli Məclisin deputatı Pərvanə Vəliyeva deyib ki, Sen Martin adasının xalqı Fransa və Niderland arasında bağlanmış müqavilənin nəticələrindən hələ də əziyyət çəkir. Bu insanlar qeyri-insani ədalətsizliyə məruz qalıblar ki, bu da insanlıq adına bir utançdır. "Sen Martinin xalqı birdir, baxmayaraq ki, müstəmləkəçilik onları iki yerə bölüb. Amma onlar oxşar tələrlə üzləşirlər. Hər iki hissədəki yerli xalqın ortaq problemlərin öhdəsindən gəlmək qabiliyyəti qəsdən zəiflədilib. Kolonial hakimiyyətlər Sen Martinin resurslarını guya adanın inkişafına kömək məqsədilə öz xeyirlərinə istifadə edirlər. Lakin aydın görünür ki, dərin iqtisadi monopolizm və tənəzzül Sen Martin xalqına zərər verməyə davam edir", - deyərək deputat vurğulayıb.

Sonra "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell "Sen Martinədə ikili müstəmləkəçilik irsi" mövzusunda təqdimatla çıxış edib. O, irsin sosial, mədəni və iqtisadi təsirlərinə toxunub. Həmçinin müstəmləkəçiliyin nəticələrinin aradan qaldırılmasının vacibliyini vurğulayaraq, Sen Martin xalqının birliyinə və müstəqilliyinə çağırış edib.

Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov təşkilatın fəaliyyəti ilə bağlı geniş təqdimat edib. O, qrupun əsas missiyası və məqsədləri barədə danışaraq, həyata keçirilmiş layihələri və əldə edilən uğurları konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb: "İndiyədək Bakı Təşəbbüs Qrupu kolonializmə aid 22 tədbir keçirib, 3 memorandum imzalanıb. Həmçinin müxtəlif beynəlxalq platformalarda çıxış edib".

Abbas Abbasov həmçinin Bakı Təşəbbüs Qrupunun beynəlxalq əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq əlaqələrini genişləndirmək istiqamətində gördüyü işləri də diqqətə çatdırıb.

Sonra Sen Martinə həsr olunmuş "Bir adanın səsi" adlı debat təşkil edildi. Sen Martinin təhsil nazirinin keçmiş müşaviri Fabian Badejonun moderatorluğu ilə keçən debatda Sen Martinin təhsil, səhiyyə və sosial inkişaf sahələrindəki vəziyyətə toxunulub, həmçinin iqtisadi müstəqilliyin

və vahid bir cəmiyyətin qurulmasının önəmi vurğulanıb.

Digər çıxış edənlər - "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell, Sen Martin parlamentinin üzvü Franklin Meyers, "Nation Opportunity Wealth" (NOW) siyasi partiyasının lideri Kristofer Emanuel, Sen Martinin keçmiş səhiyyə, sosial inkişaf və əmək naziri xanım Pamela Carty, Sen Martinin müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparən fəal xanım Cülyen Denis müstəmləkəçilik şəraitində yaşamağın çətinliklərindən danışdı. İştirakçılar adanın inkişafı üçün həm siyasi, həm də sosial dəstəyin artırılmasının vacibliyini qeyd ediblər.

Müzakirələrdə çətinliklərlə yanaşı, Sen Martinin müstəqil bir gələcəyə doğru irəliləməsi üçün güclü bir birlik və davamlı mübarizənin vacibliyi vurğulanıb, bu istiqamətdə yeni strateji yanaşmaların hazırlanmasının əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb.

Çıxışçılar Bakı Təşəbbüs Qrupuna müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizədə göstərdikləri dəstəyə görə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Konfransa həmçinin "One Saint Martin" Assosiasiyasının gənc üzvü xanım Yadiska Van Putten, Sen Martinin təhsil nazirinin keçmiş müşaviri

Fabian Badejo, Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının sədri Leyla Həsənova, Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin şöbə müdiri Vasif Hüseynov təqdimatla, Barbados adasının Karib Ölkələri Birliyindəki səfiri David Kommissonq isə videomüraciətlə çıxış ediblər. Çıxışlarda Fransanın və Niderlandın əsarəti altında olan və iki hakimiyyətin mövcud olduğu Sen Martin xalqının müstəmləkəçilikdən azad olmaq uğrunda apardığı mübarizə, habelə problemin aidiyyəti beynəlxalq təşkilatların gündəliyinə çıxarılması istiqamətində görülən işlər, beynəlxalq hüquqi mexanizmlər müzakirə olundu.

Daha sonra beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Sen Martinədə - Dünya standartlarına uyğun təhsil necə əldə etmək olar?" adlı kitabın təqdimatı keçirilib. Tədbirdə "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell müəllifi olduğu haqqında geniş məlumat verdi. Bildirib ki, kitab Sen Martinədə təhsilin mövcud vəziyyəti və inkişaf strategiyalarını əhatə edir. Nəşrdə dünya standartlarına uyğun təhsil sisteminin yaradılması üçün vacib addımlar qeyd olundu.

Rhoda Arrindell çıxışı zamanı həm Niderland, həm də ABŞ təhsil sisteminə mövcud olan ciddi problemlərə

də toxunub. Bu problemlər fonunda müəllif diqqəti bir sual üzərində cəmləşdirib: "Gələcəyin təhsili necə olmalıdır?" Müəllifin fikrincə, gələcək təhsil yalnız yaxşı qiymətlər almaq, məzun olmaq və iş tapmaq məqsədi daşımalıdır. Təhsil sisteminin əsas məqsədi cəmiyyətin ümumi inkişafına töhfə vermək, hər bir fərdə potensialını reallaşdırmağa imkan yaratmaq və daha yaxşı gələcək naminə hər kəs üçün bərabər şərait qurmaq olmalıdır. Təhsil yalnız fərdi uğurlar üçün deyil, bütövlükdə cəmiyyətin inkişafı üçün təkmilləşdirilməlidir.

Çıxışlardan sonra Bakı Təşəbbüs Qrupu ilə Vahid Sen Martin Assosiasiyası arasında anlaşma memorandumunu imzalanıb. Memorandumu Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov və "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti Rhoda Arrindell imzalayıblar.

Sonda konfransın yekunlarına dair mətbuat konfransı keçirilib.

Konfransda Sen Martinədəki "Pro Soualiga" Fondunun katibi Renate Brayson, Sen Martindən olan hüquqşünas xanım Averdin Antuanet Stefan, Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov, "One Saint Martin" Assosiasiyasının prezidenti xanım Rhoda Arrindell, Sen

Martinin keçmiş səhiyyə, sosial inkişaf və əmək naziri xanım Pamela Carty, "Nation Opportunity Wealth" (NOW) partiyasının lideri, Sen Martinin keçmiş parlament üzvü Kristofer Teodor Emmanuel media nümayəndələrinin suallarını cavablayıblar.

Bakı Təşəbbüs Qrupu ilə Vahid Sen Martin ("One Saint Martin") Assosiasiyası arasında imzalanan anlaşma memorandumuna barədə məlumat verən çıxışçılar diqqətə çatdırıblar ki, bu, gələcəkdə əməkdaşlıq görüşlərinin davam etdirilməsi, Bakı nümayəndələrinin Sen Martinə ziyarət edərkən vəziyyəti öz gözlləri ilə görmələri, rəsmi şəxslərlə və assosiasiya üzvləri ilə təmasları üçün vacibdir. Qeyd edilib ki, bu memorandum gələcəkdə faydalı təsirləri olacaq ikitərəfli sazişlər üçün bir başlanğıcdır.

Çıxış edənlər Bakı Təşəbbüs Qrupu kimi müttəfiqlərin dəstəyi sayəsində lazım olan auditoriya, xüsusilə BMT və onun müxtəlif qrup və təşkilatları ilə görüşlər keçirmək imkanını əldə edəceklərinə ümidvericiliklərin bildirdilər. Vurğulanıb ki, bu konfrans Sen Martin adasının qeyri-üzünüdarətmə ərazisi kimi yenidən siyahıya alınmaq və tanınmaq istiqamətində fəaliyyəti daha irəli aparaqcaq, sonra isə müstəqilliyə doğru irəliləməyə şərait yaradacaq.

Qeyd edək ki, Sen Martin adası müstəmləkəçilik dövründə və ondan sonrakı müddətdə özünəməxsus xüsusiyyətləri ilə digər müstəmləkələrdən fərqlənir. Sen Martin adası həm Fransa, həm də Niderland tərəfindən müstəmləkəçiliklə və 1648-ci ildən bəri bu iki dövlət arasında bölünüb. Adanın Fransız hissəsi "Saint-Martin", Niderland hissəsi isə "Sint Maarten" adlanır. Bu iki imperiya adanın idarəçili, mədəniyyət və hüquq sistemlərini özllərindən asılı vəziyyətə salıb.

Adada müstəmləkəçilik irsi iqtisadi və siyasi sahələrdə davamlı olaraq təsirini göstərir. Fransa və Niderlandın güclü təsiri Sen Martin xalqının öz müqəddəratını təyin etmək cəhdlərinə maneə yaradır.

Onu da qeyd edək ki, bu tədbir Sen Martin xalqının öz gələcəyini müstəqil şəkildə müəyyən etməsi üçün beynəlxalq dəstəyin vacibliyinə dair çağırış platforması rolunu oynayacaq.

Sen Martin hüquqşünası:
"Etiraz etmək bizim müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizəmizin bir formasıdır"

"Fransızlar bizim etirazlarımızı çox alışıblar. Bu, üzlaşdığımız və altında olduğumuz müstəmləkəçiliyə qarşı bir etiraz formasıdır. Etiraz etmək bizim üçün təbii bir addımdır və onlar həmişə cavab verəcəkdir, reaksiya göstərəcəklər".

AZƏRTAC xəbər verir ki,

bu sözləri Sen Martindən olan hüquqşünas Averdin Antuanet Stefan Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Fransa və Niderlandın müstəmləkəçiliyi altındakı Sen Martin adasına həsr edilmiş beynəlxalq konfransın yekunlarına dair keçirilən mətbuat konfransında deyib.

O əlavə edib: "Fransa qanunvericiliyində etiraz hüququnu təmin edən qanunlar mövcuddur. İfadə azadlığı, küçələrə çıxmaq və hisslərinizi ifadə etmək hüququ verilir. Lakin bu, onların mövcud qanunlardan istifadə edərək kasıbları cəzalandırmağa davam etməsinə mane olmur. Ancaq biz küçələrə çıxmağa və danışmağa davam edəcəyik. Bundan əlavə, bizi işıqlandırmaya və mövqeyimizi çatdırmağa imkan verən hər bir platformadan istifadə edəcəyik".

Rhoda ARRINDELL:

"Biz müstəmləkə altındayıq, amma seçiminiz yoxdur"

"Həzrətdə Sen Martinədə saçı barədə ciddi müzakirə aparılır. Saçı düzümü Avropanın gözəllik və səhiyyə sahəsinə uyğun gəlmədiyi üçün uşaqlar məktəblərdən uzaqlaşdırılır".

AZƏRTAC xəbər verir ki,

bu sözləri "One Saint Martin" təşkilatının prezidenti

Rhoda Arrindell Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Fransa və Niderlandın müstəmləkəçiliyi altındakı Sen Martin adasına həsr edilmiş beynəlxalq konfransın yekunlarına dair keçirilən mətbuat konfransında deyib.

"Zehni təhsil verdiyimiz məktəbdə yalnız Avropa gözəllik standartları qəbul edilir, uşaqlar evə gedir, saçlarını kəsməli olurlar. Bütün bu kiçik, amma mühüm hadisələr baş verir və hamısı Avropanın üstün, dünyanın qalan hissəsinin isə aşağı olması fikrinə əsaslanır. Biz müstəmləkə altındayıq, amma seçiminiz yoxdur", - deyərək əlavə edib.

Vahid Sen Martin

Assosiasiyasının gənc üzvü:

"Bakı Təşəbbüs Qrupu müstəmləkəçilik siyasətini ifşa etməklə bizə böyük dəstək verir"

"Müstəmləkəçilik siyasəti Sen Martin gənclərinin inkişafına ciddi maneələr tədir. Gənclərimiz Fransaya və Niderlandda gedərək, ölkələrin inkişafına töhfə verirlər, halbuki öz vətənlərinə qayıdanda burada yaxşı iş tapa bilmirlər və beləliklə, ölkələrinə töhfə verə bilmirlər".

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Vahid Sen Martin Assosiasiyasının gənc üzvü xanım Yadiska Van Putten deyib.

"Bakı Təşəbbüs Qrupu müstəmləkəçilik siyasətini ifşa etməklə bizə böyük dəstək verir. Böyük təşkilat olan Bakı Təşəbbüs Qrupu bizim həqiqətləri daha çox insana çatdırır ki, müstəqillik yolumuzda uğur qazana bilək", - deyərək vurğulayıb.

Renate BRAYSON: "Hədəfimiz

Sen Martin adasının Fransa və Niderland müstəmləkəçiliyindən tam azad edilməsidir"

"Fondumuz 2020-ci ildən fəaliyyət göstərir. Hədəfimiz Sen Martin adasının Niderland və Fransa müstəmləkəçiliyindən tam azad edilməsidir".

AZƏRTAC xəbər verir ki,

bu sözləri jurnalistlərə açıqlamasında Sen Martinədəki

"Pro Soualiga" Fondunun katibi

Renate Brayson söyləyib.

Onun sözlərinə görə, Niderland və Fransa hökumətləri adanın daxili işlərinə müdaxilə edərək, yerli əhaliyə konstitusiyada dəyişiklik etmək, eləcə də dövlət qurumlarına, parlamentə namizədlər irəli sürməyə qadağa qoyurlar.

"Məsələn, adanın Niderlandda məxsus bölgəsində qubernator Niderland tərəfindən seçilir və yerli əhaliyə nümayəndəsi olur. Halbuki onun fəaliyyəti birbaşa Niderland hökuməti tərəfindən tənzimlənir. Yerli əhali öz namizədini irəli sürsə belə, bu qərar qubernator tərəfindən ləğv edilir və o, öz namizədini seçir", - deyərək Renate Brayson qeyd edib.

Franklin MEYERS: "Fransa və Niderlandın müstəmləkəçiliyindən xilas olmaq xalqlarımızın ən müstəsna hüququdur"

"İstər Fransanın, istərsə də Niderlandın müstəmləkəçiliyindən qurtularaq müstəqil olmaq xalqlarımızın ən müstəsna hüququdur. Biz də məhz bu hüququn dünya miqyasında tanınması üçün buradayıq".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Sen Martin parlamentinin üzvü Franklin Meyers dekabrın 6-da Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə paytaxtımızda keçirilən beynəlxalq konfransda çıxışı zamanı deyib.

"Hesab edirik ki, analogi konfransların təşkili əsas ideyamız olan müstəqilliyə doğru irəliləməyə yolunda son dərəcə mühüm addımdır. Biz bu istiqamətdə göstərdiyi dəstəyə görə Bakı Təşəbbüs Qrupuna təşəkkür edirik", - deyərək vurğulayıb.

Sen Martinə həsr olunmuş "Bir adanın səsi" adlı debat təşkil edildi

Dekabrın 6-da Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Fransanın və Niderlandın müstəmləkəçiliyi altındakı Sen Martin adasına həsr olunmuş beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Bir adanın səsi" adlı debat təşkil edildi.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Sen Martinin təhsil nazirinin keçmiş müşaviri Fabian Badejonun moderatorluğu ilə keçən pəneldə Sen Martinin təhsil, səhiyyə və sosial inkişaf sahələrindəki vəziyyətə toxunulub, həmçinin iqtisadi müstəqilliyin və vahid bir cəmiyyətin qurulmasının önəmi vurğulanıb.

Digər çıxış edənlər - "One Saint Martin" təşkilatının prezidenti Rhoda Arrindell, Sen Martin parlamentinin üzvü Franklin Meyers "Nation Opportunity Wealth" (NOW) siyasi partiyasının lideri Kristofer Emanuel, Sen Martinin keçmiş səhiyyə, sosial inkişaf və əmək naziri Pamela Carty, Sen

Martinin müstəqilliyi uğrunda mübarizə aparən fəal Cülyen Denis müstəmləkəçilik şəraitində yaşamağın çətinliklərindən danışdı. İştirakçılar adanın inkişafı üçün həm siyasi, həm də sosial dəstəyin artırılmasının vacibliyini qeyd ediblər.

Müzakirələrdə çətinliklərlə yanaşı, Sen Martinin müstəqil bir gələcəyə doğru irəliləməsi üçün güclü bir birlik və davamlı mübarizənin vacibliyi vurğulanıb, bu istiqamətdə yeni strateji yanaşmaların hazırlanmasının əhəmiyyəti diqqətə çatdırılıb.

Çıxışçılar həmçinin Bakı Təşəbbüs Qrupuna müstəmləkəçiliyə qarşı mübarizədə göstərdikləri dəstəyə görə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

51 ölkənin nümayəndəsi qərbi azərbaycanlıların qaydışını dəstəkləyib

Qərbi Azərbaycan İcmasının "Qayıdış hüququ - Ermənistanın zərurət çıxarılan azərbaycanlıların üçün ədalət təmin edilməsi" mövzusunda II beynəlxalq konfransı keçirilib.

Xatırladaq ki, bu mövzuda ilk beynəlxalq konfrans keçən il təşkil olunub. Builki tədbirin auditoriyası daha da genişləndirilib. Belə ki, 5-6 dekabr tarixlərini əhatə edən konfransa 51 ölkədən, həmçinin Türkiyə, ABŞ, Böyük Britaniya, Rusiya, Almaniya, İndoneziya, İtaliya, Özbəkistan, Pakistan, Belçika, Gürcüstan, Kanada, İspaniya, İsveçrə, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Malta, Yaponiya, Albaniya, Banqladeş, Belarus, Bolqarıstan, Çexiya, Çin, Danimarka, Efiopiya, Estoniya, Əlcəzair, Fransa, Xorvatiya, İordaniya, İraq, Koreya, Litva, Macarıstan, Malayziya, Mərakeş, Misir, Monteneqro, Nepal, Niderland, Norveç, Polşa, Rumıniya, Səudiyyə Ərəbistanı, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti, Şimali Makedoniya, Tailand, Ukrayna və Yeni Zelandiyadan 100-dən çox xarici qonaq qatılıb. Qonaqlar arasında 7 ölkədən 11 parlament üzvü, 1 ölkənin prezidentinin və 1 ölkənin vitse-prezidentinin müsaviri, 1 sabiq nazir, 2 ölkədən sabiq səfir, 17 ölkənin 23 məşhur universitetinin 24 professoru, Azərbaycan diasporunun 14 fəal üzvü, 17 ölkədən 20 araşdırma mərkəzi və akademiyanın təsisçisi, rəhbər şəxsi, 11 ölkədən 12 beynəlxalq araşdırma institutunun rəhbəri, eksperti, 3 ölkəni təmsil edən 3 hökumət şurası üzvü, 8 ölkəni təmsil edən 8 hüquqşünas və hüquq müdafiəçisi, 1 hərəkat lideri, müxtəlif ölkə parlamentləri aparatlarının məsul əməkdaşları, jurnalistlər, iş adamları olub. Eyni zamanda Azərbaycanda akkreditasiya olunmuş 25-dən artıq diplomatik nümayəndəlik tədbirdə təmsil edilib. İctimai-siyasi və elmi dairələrdən iştirak edən nüfuzlu yerli qonaqlar nəzərə alınmaqla, konfrans iştirakçılarının sayı ümumilikdə 210 nəfər olub.

Konfransın açılışında Qərbi Azərbaycan İcması haqqında qısametrajlı film nümayiş olunub. Sonra Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqəli şöbəsinin müdiri Ədalət Vəliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin "Qayıdış hüququ: Ermənistanın zorla çıxarılmış azərbaycanlıların üçün ədalət təmin edilməsi" mövzusunda II beynəlxalq konfransın iştirakçılarında müraciətində qeyd edib ki, hazırda dünyada 120 milyondan çox insan məcburi köçürülmə problemi ilə qarşılaşmışdır və beynəlxalq ictimaiyyətin birgə səyləri olmadan bu problemin effektiv həlli mümkünsüzdür. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqının da ötən əsrin əvvəllərindən başlayaraq köçkünlük problemi ilə üzləşdiyini vurğulayıb: "Qərbi Azərbaycanda - indiki Ermənistan ərazisində yaşayan azərbaycanlılar etnik təmizləməyə məruz qalaraq, tarixi vətənlərindən məhrələli şəkildə zorla çıxarılmışlar. 1918-1921, 1948-1953 və 1987-1991-ci illərdə daha dəhşətli xarakter almış köçürmələr nəticəsində yüz minlərlə azərbaycanlı dədə-baba yurdunu tərk edərək Azərbaycana sığınmışdır. Bu dəhşətli deportasiyalardan sonra Ermənistanda bir nəfər belə azərbaycanlı qalmamış və Ermənistan monoetnik dövlətə çevrilmişdir".

Ermənistanın Azərbaycan xalqının əsrlər boyu öz dədə-baba torpaqlarında yaşaması və zəngin mədəni irs yaratması faktını hər vaxtla danmağa çalışdığını, Qərbi Azərbaycanda xalqımızın min illər

ərzində yaratdığı mədəni irsi - tarixi abidələri, qəbiristanlıqları, məscidləri, tarixi yaşayış yerlərini dağıtdığını, UNESCO tərəfindən ümumbəşəri mədəni dəyər kimi tanınan Azərbaycan aşiq sənətinə ciddi zərər vurduğunu qeyd edən dövlətimizin başçısı daha bir faktı diqqətə çatdırıb: "Bu tarixi-mədəni abidələrin arasında yalnız Azərbaycan memarlığının və islam mədəniyyətinin parlaq nümunələrindən biri olan Göy məscid salamat qalmışdır. Lakin Ermənistan Göy məscidinin orijinal tarixi-memarlıq üslubunu qəsdən dəyişdirərək onu başqa ad altında təqdim etməyə çalışır. Regionun tarixini və mədəni mənzərəsini təhrif etmək, yenidən yazmaq məqsədi daşıyan belə destruktiv addımlar dözümsüzlük və irqçilikdən başqa bir şey deyildir".

Ermənistanın bununla da kifayətlənmədiyini, Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzə əl ataraq onun ərazilərini işğal etdiyini, etnik təmizləmə törətdiyini, şəhər və kəndləri dağıtdığını, talan etdiyini, torpaqlarımızı sayısız-hesabsız minalarla çirkləndirdiyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev Azərbaycan xalqının heç vaxt bu ədalətsizliklə barışmadığını, haqq səsinə dünyaya çatdırmağa çalışdığını diqqətə çatdırıb. Qeyd edilib ki, 2020-ci ildə Azərbaycanın şanlı qələbəsi ilə bitən Vətən müharibəsi Qarabağdan və Şərqi Zəngəzurdan qovulmuş soydaşlarımızın doğma yurdlarına qayıdışına imkan yaratdı, Azərbaycanın bu ədalətli savaş beynəlxalq hüququn aliliyinin təntənəsi və qlobal miqyasda məcburi köçürülmə probleminin həllinə verilmiş böyük bir töhfədir. Müraciətdə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə hazırda "Böyük Qayıdış dairəsinin" müvafiq olaraq UNESCO-nun missiyası gəndərməsinə icazə vermir. Ermənistanın monoetnik cəmiyyət yaratmaq siyasəti bölgənin zəngin etnik və dini müxtəliflik ənənələri və tarixi ilə ziddiyyət təşkil edir".

Bakıda keçirilən "Qayıdış hüququ - Ermənistanın zorla çıxarılan azərbaycanlıların üçün ədalət təmin edilməsi" mövzusunda II beynəlxalq konfransın iştirakçılarında bir - Türkiyənin sabiq xarici işlər naziri, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin NATO PA-da nümayəndə heyətinin rəhbəri Mövlud Çavuşoğlu çıxış edərək təbriki vurğulayıb ki, beynəlxalq birlik Azərbaycan xalqının məruz qaldığı bu zülmə səssiz qalıb, əksinə, bu zülmü edənə dəstək olub: "Amma biz həmişə ədalətin qalib gələcəyinə inanırıq. Can Azərbaycan Vətən müharibəsində öz qələbəsinə qazandı. Türkiyə olaraq Azərbaycanın həmişə yanında olduq. Azərbaycan təkə qardaşımız olduğumuz üçün yox, həm də haqlı olduğumuz üçün yanındaydıq".

Mövlud Çavuşoğlu diqqətə çatdırıb ki, Qərbi Azərbaycan İcmasının fəaliyyəti beynəlxalq hüquqa tam uyğundur, bu, torpaq deyil, insan haqları məsələsidir: "Ermənistanın ərazi bütövlüyünə tam hörmətlə yanaşılmalıdır, rəsmi İrəvan səmimi müraciətlərə hələ də cavab vermir. Ermənistanın Qarabağı işğal etməsi böyük ağırlara səbəb olub. Bir milyondan çox azərbaycanlı yurd-yuvalarından edilib, onların doğma torpaqlarına qayıtması təmin olunmalıdır. Həmçinin Ermənistanın UNESCO-nun missiyasına icazə verməməsi təəssüf doğurur. Biz həmişə ədalətin qalib gələcəyinə inanırıq, nəticədə Azərbaycanın suverenliyini tam təmin etdi. Ermənistanın minalarla çirkləndirdiyi ərazilərdə bu gün ciddi təmizləmə işləri və bərpa-quruculuq fəaliyyətləri həyata keçirilir".

Qərbi Azərbaycan İcması üzvlərinin doğma torpaqlara qayıdış hüququnu təmin etmək məqsədilə beynəlxalq hüquqa uyğun dinc təşəbbüslərinin beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən dəstəklənməsi olduqca əhəmiyyətlidir. Uğurla həyata keçirilən Qayıdış Konsepsiyasına əsaslanan bu tə-

şəbbüslər qərbi azərbaycanlıların sülh yolu ilə təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə öz doğma yurdlarına geri dönməsinə böyük töhfələr verəcəkdir".

Müxtəlif vaxtlarda dədə-baba torpaqlarından zorla köçürülmüş, hazırda Azərbaycanda və dünyanın bir sıra ölkələrində məskunlaşmış minlərlə qərbi azərbaycan-əşilli şəxsin hüquqlarının müdafiəsinə həsr edilmiş konfransın işinə uğurlar arzulayan dövlətimizin başçısı əminliklə bildirib ki, Azərbaycan xalqının zaman-zaman məruz qaldığı deportasiyalar barədə həqiqətli beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırıb və beynəlxalq konfrans yaxın gələcəkdə qayıdış hüququ və dünyada köçkünlük problemi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılacaq önəmli beynəlxalq dialoq platformasına çevriləcəkdir.

Qərbi Azərbaycan İcmasının qayıdış hüququ mövzusunda təşkil etdiyi II beynəlxalq konfransın açılış sessiyasında Qərbi Azərbaycan İcmasının İdarə Heyətinin sədri, Qərbi Azərbaycana Qayıdış üzrə Təşəbbüs Qrupunun rəhbəri, Milli Məclisin deputatı Əziz Ələkbərlili bu tədbirin Ermənistanın azərbaycanlıların zorla çıxarılmasına, tarixi və mədəni irsimizə vurulmuş zərərlərə beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini cəlb etmək, qayıdış hüququmuzun təmin edilməsi və ədalətli əsaslarla sülh və barışqın üzrə müzakirələr aparmaq üçün vacib bir platforma olduğunu deyib. O, Ermənistanın qəbiristanlıqlarımızı, mədəni və dini abidələrimizi məqsədyönlü şəkildə məhv edərək, maddi və qeyri-maddi-mədəni irsimizə ciddi zərbə vurduğunu söyləyib: "Adət-ənənələrimiz, sosial bağlarımız və həyat tərziyimiz böyük ziyan göür. Ermənistan ölkə ərazisindəki Azərbaycan mədəni irsinin vəziyyətinin araşdırılması üçün UNESCO-nun missiyası gəndərməsinə icazə vermir. Ermənistanın monoetnik cəmiyyət yaratmaq siyasəti bölgənin zəngin etnik və dini müxtəliflik ənənələri və tarixi ilə ziddiyyət təşkil edir".

Bakıda keçirilən "Qayıdış hüququ - Ermənistanın zorla çıxarılan azərbaycanlıların üçün ədalət təmin edilməsi" mövzusunda II beynəlxalq konfransın iştirakçılarında bir - Türkiyənin sabiq xarici işlər naziri, Türkiyə Böyük Millət Məclisinin NATO PA-da nümayəndə heyətinin rəhbəri Mövlud Çavuşoğlu çıxış edərək təbriki vurğulayıb ki, beynəlxalq birlik Azərbaycan xalqının məruz qaldığı bu zülmə səssiz qalıb, əksinə, bu zülmü edənə dəstək olub: "Amma biz həmişə ədalətin qalib gələcəyinə inanırıq. Can Azərbaycan Vətən müharibəsində öz qələbəsinə qazandı. Türkiyə olaraq Azərbaycanın həmişə yanında olduq. Azərbaycan təkə qardaşımız olduğumuz üçün yox, həm də haqlı olduğumuz üçün yanındaydıq".

Mövlud Çavuşoğlu diqqətə çatdırıb ki, Qərbi Azərbaycan İcmasının fəaliyyəti beynəlxalq hüquqa tam uyğundur, bu, torpaq deyil, insan haqları məsələsidir: "Ermənistanın ərazi bütövlüyünə tam hörmətlə yanaşılmalıdır, rəsmi İrəvan səmimi müraciətlərə hələ də cavab vermir. Ermənistanın Qarabağı işğal etməsi böyük ağırlara səbəb olub. Bir milyondan çox azərbaycanlı yurd-yuvalarından edilib, onların doğma torpaqlarına qayıtması təmin olunmalıdır. Həmçinin Ermənistanın UNESCO-nun missiyasına icazə verməməsi təəssüf doğurur. Biz həmişə ədalətin qalib gələcəyinə inanırıq, nəticədə Azərbaycanın suverenliyini tam təmin etdi. Ermənistanın minalarla çirkləndirdiyi ərazilərdə bu gün ciddi təmizləmə işləri və bərpa-quruculuq fəaliyyətləri həyata keçirilir".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Bütün yollar Qarabağa aparır

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə müasir və modern yol-nəqliyyat infrastrukturunu qurulur

Dörd ildir ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə həyat canlanmağa başlayıb. İşğaldan azad edilən ərazilərimizə Böyük qayıdış milli hədəfimiz kimi müəyyənləşdirən Prezident İlham Əliyevin əzmi, qətiyyəti sayəsində həm doğma yurd yerlərimiz yenidən qurulur, həm də hər gün köç karvanları böyük tömtoraqla Qarabağ və Şərqi Zəngəzura üz tutur.

Artıq Zəngilanın Ağalı, Ağdərənin Talış, Laçının Zəbux və Sus kəndlərinə, eləcə də Şuşa, Füzuli, Laçın, Cəbrayıl şəhərlərinə minlərlə insan qayıdış karvanları ilə döndərək dədə-baba torpaqlarında dövlətimizin onlar üçün yaratdığı təhlükəsiz və layiqli şəraitdə yaşamağa başlayıblar.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru "dəmir yumruq"la işğaldan azad edən Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev zəfərdən ötən 4 il müddətində bu ərazilərdə misli görünməyən quruculuq işlərini həyata keçirməkdədir. Erməni vandalizminin qurbanına çevrilmiş şəhər və kəndlərin yenidən, daha müasir formada qurulması, tamamilə dağıdılmış infrastrukturunu bərpa və dövlətin prioritet fəaliyyət istiqamətlərindədir.

Böyük qayıdış dövlət proqramının birinci mərhələsi 2026-cı ilin sonunda başa çatdırılacaq və o vaxt 140 min keçmiş məcburi köçkün öz dədə-baba torpaqlarına qayıdacaq. Bununla paralel olaraq, bütün sosial infrastruktur inşa edilir, xəstəxanalar, məktəblər, idman və xidmət obyektləri, yollar, 130-dan çox tunel və körpü (40 tunel, 90 körpü) inşa edilir. Tezliklə bu tikililər, möhtəşəm yollar Qarabağa və Şərqi Zəngəzura yeni həyat gətirəcək.

Əlbəttə ki, bu ərazilərdə həyata keçirilən mühüm layihələrdən biri də yol-nəqliyyat infrastrukturunun tamamilə yenidən qurulmasıdır. Hər iki iqtisadi rayonda tikinti-quruculuq işləri ilə paralel olaraq yolların da yenidən qurulması, körpü və tunellərin inşası davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş şəhər və rayonlarımızı səfərləri çərçivəsində yeni yolların açılışlarını edir və tikinti işlərinin sürətlə aparılması ilə bağlı ciddi tapşırıqları verir. Bölgədə 2026-cı ilədək 2300 kilometrə yaxın 20 avtomobil yolu layihəsinin icrası nəzərdə tutulur. Tezliklə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yol-nəqliyyat infrastrukturunu tamamilə yenidən qurulub istifadəyə verəcək.

Bu yollardan biri də Ağdam-Füzuli avtomobil yoludur. Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il oktyabrın 17-də Füzuli rayonuna səfəri zamanı tə-

mölini qoyduğu Füzuli-Ağdam avtomobil yolunun tikintisi dövlət başçısının həmin ilin avqust ayında təsdiq etdiyi "İşğaldan azad edilmiş ərazilərin yenidən qurulması və bərpa layihəsi" çərçivəsində həyata keçirilir. Layihəyə uyğun olaraq yolboyu körpülərin, avtomobil yollarının və digər yol infrastrukturunun inşası nəzərdə tutulur. Bərdə-Ağdam avtomobil yolunun davamı olan bu yolun inşası Bərdədən Füzuliyədək insanların rahat gediş-gəlişini təmin edəcək.

Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyindən qəzetimizə verilən məlumata görə, sözügedən yol Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları ərazisində icra olunan və işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayacaq layihələrdən biri sayılır.

Uzunluğu 65,7 km, hərəkət hissəsinin eni 15 metr təşkil edəcək yol 4 hərəkət zolaqlı olmaqla tikiləcək. Yol çiyinlərinin eni hər bir istiqamətdə 3,75 metr, ayırıcı zolağın eni 4 metr olmaqla yol yatağının eni 26,5 metr təşkil edir.

Birinci texniki dəstəyə olacaq avtomobil yolunda torpaq işlərinin icrası çərçivəsində yarasız quruntun çıxarılması, yatağın genişləndirilməsi, 26,5 metr enində yeni yol yatağının, yol əsasının tikintisi, suların ötürülməsini təmin etmək məqsədilə müxtəlif ölçüli suötürücü borular, su keçidləri, həmçinin zəruri olan yerlərdə yeraltı və kommunikasiya xətləri üçün nəzərdə tutulan ehtiyat keçidlərinin inşası tamamlanıb, asfalt-beton örtüyünün alt qatı döşənib.

Yolun layihə üzrə nəzərdə tutulan 0,2, 5,6, 12 və 39-cu kilometrlik hissələrində yerləşən 4 körpünün tikintisi, 63 və 65-ci kilometrlik hissələrdə isə yolötürücülərinin inşası yekunlaşıb.

Hazırda layihə boyu dəmir-beton tipli küveytlərin tikintisi və ayırıcı zolaqda yerləşdirilən dəmir-beton konstruksiyalı baryerlərin quraşdırılması işləri davam etdirilir.

Ümumilikdə layihə üzrə tikinti işləri 82 faiz icra olunub.

Tikinti işləri "İnşaat Norma və Qaydalar"ın tələblərinə uyğun həyata keçirilir. Tikintinin tərtib olunmuş qrafikə uyğun olaraq yekunlaşdırılması üçün əraziyə lazımı sayda qüvvə cəlb edilib.

Bərdə-Ağdam avtomobil yolunun davamı olan Ağdam-Füzuli avtomobil yolu Ağdam, Ağcabədi, Füzuli rayonları ərazisindən keçir. Yolun inşası Bərdədən Ağdam və Füzuliyədək, həmçinin əks-istiqamətdə rahat gediş-gəlişi təmin edəcək, yolboyu sosial-iqtisadi inkişafa müsbət təsir göstərəcək.

Rəşad BAXSƏLİYEV,
"Azərbaycan"

korporativ abunəçilərin nəzərinə

Təqdim edilən telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi məqsədilə 14 yanvar 2025-ci il tarixindən etibarən, "Azercell Telekom" MMC-nin fakturalı xətt sistemində korporativ abunəçilərə təqdim edilən "My Business 2", "Sizin Tarif +" və "Biznesim Region" tarif paketlərində aşağıdakı dəyişikliklər tətbiq ediləcək:

Tarif	Şəbəkədaxili zəngin 1 dəqiqəsi (ƏDV daxil)	Şəbəkəxarici zəngin 1 dəqiqəsi (ƏDV daxil)
"My Business 2"	0,07 AZN	0,07 AZN
"Sizin Tarif +"	0,07 AZN	0,07 AZN
"Biznesim Region"	Bölgələrdə	0,05 AZN
	Bakı və Abşeronda	0,07 AZN

Qeyd: Abunəçilər göstərilən dəyişikliklər, tarif paketlərinin şərtləri, sifarişi, başqası ilə əvəzetmə və imtina qaydası barədə, o cümlədən "Azercell Telekom" MMC tərəfindən təqdim edilən xidmətlər, tariflər və keçirilən kampaniyalar barədə ətraflı məlumatları rəsmi internet sahifəmizdən (www.azercell.com), həmçinin Müştəri Xidmətlərinə (MX və ya Eksklüziv ofisləri, həftənin 7 günü 24 saat ərzində fəaliyyət göstərən Telefon Mərkəzi) müraciət etməklə əldə etmək imkanına malikdirlər. Korporativ abunəçilər xüsusi Müştəri Xidmətlərinə ((012)4904940 - şəhər telefonundan, 6050 - mobil telefondan (1 zəng - 0,1 AZN) müraciət edərək mövcud tariflər, kampaniyalar və xidmətlər haqda məlumat öyrənə, müxtəlif əməliyyatlar həyata keçirə və texniki dəstək ala bilərlər.

korporativ abunəçilərin nəzərinə

Təqdim edilən telekommunikasiya xidmətlərinin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi və korporativ müştərilərə təklif olunan paketlərin optimallaşdırılması məqsədilə 14 yanvar 2025-ci il tarixindən etibarən "Azercell Telekom" MMC-nin fakturalı xətt sistemində korporativ abunəçilərə təqdim edilən "GigaMax" və "GigaMax+" internet paketlərində aşağıdakı dəyişikliklər tətbiq ediləcək:

İnternet paketin adı	İstifadə müddəti	Maksimal sürət (mb/s)	Qiymət (AZN ƏDV daxil)	Təqdim edilən həcm
"GigaMax"	30 gün	1	16,9	60 GB
"GigaMax+"	30 gün	8	26,9	80 GB

Müvafiq paketlərə qoşulmuş abunəçilər paketin növbəti yenilənməsindən sonra yeni şərtlərə uyğun olaraq paketlərdən istifadə edə biləcəklər. Müvafiq dəyişiklik ilə "GigaMax" və "GigaMax+" internet paketləri çərçivəsində təqdim edilən internetdən istifadə sürəti artırılaraq daha rahat və əlverişli istifadə imkanı yaradılır. Paketlərin digər şərtləri əvvəlki kimi qalmaqda davam edir, abunəçilərə həmin paketlər çərçivəsində təqdim edilən həcm bitdikdən sonra istifadə müddətinin sonunadək 256 kb/s sürət həddində limitsiz həcmdə əlavə ödəniş etmədən istifadə etmək imkanı təqdim edilir.

Qeyd: Abunəçilər göstərilən dəyişikliklər, o cümlədən "Azercell Telekom" MMC tərəfindən təqdim edilən xidmətlər, tariflər və keçirilən kampaniyalar barədə ətraflı məlumatları rəsmi internet sahifəmizdən (www.azercell.com), həmçinin Müştəri Xidmətlərinə (MX və ya Eksklüziv ofisləri, həftənin 7 günü 24 saat ərzində fəaliyyət göstərən Telefon Mərkəzi) müraciət etməklə əldə etmək imkanına malikdirlər. Korporativ abunəçilər xüsusi Müştəri Xidmətlərinə ((012)4904940 - şəhər telefonundan, 6050 - mobil telefondan şənbə, 09:00 - 16:00; e-poçt: destek@azercell.com) müraciət edərək mövcud tariflər, kampaniyalar və xidmətlər haqda məlumat öyrənə, müxtəlif əməliyyatlar həyata keçirə və texniki dəstək ala bilərlər.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuat yayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**
6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**
3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**
1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun tələbələri üçün mühazirələr təşkil olunub

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun (Aİİ) tələbələri üçün mühazirələr keçirilib.

Mühazirələr Gürcüstanda fəaliyyət göstərən Biliklərin İnteqrasiyası İnstitutu Tədqiqatlar və qrantlar şöbəsinin direktoru, professor Elmira Ahmedova tərəfindən Aİİ-də təşkil olunub.

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru dosent Aqil Şirinov tədbir iştirakçıları sənimi salamladıqdan sonra məruzələr üçün qonağa təşəkkürünü bildirib. Rektor silsilə mühazirələrin tələbələrin dünyagörüşlərinə, təhsillərinə müsbət təsir göstərəcəyini qeyd edib, onlara uğurlar diləyib. "İslam sivilizasiyasının sosial prinsipləri", "İslam tarixinin bir fənn kimi mey-

dana çıxması və tarixi qaynaqlarla araşdırılma üsulları", "İslam mədəniyyətinə giriş", "İslamda tarix anlayışı", "İslam mədəniyyətinin müxtəlif elmlərə təsiri" mövzularında baş tutan mühazirələr 2-6 dekabr tarixlərində təşkil olunub.

Mühazirələr qarşılıqlı müzakirələrə keçib. Sonda məruzəçiyə Aİİ-nin sertifikatı təqdim olunub.

"Azərbaycan"

Tutqun hava şəraiti üstünlük təşkil edəcək

Dekabrın 7-də Bakıda və Abşeron yarımadasında tutqun hava şəraiti üstünlük təşkil edəcək.

Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bəzi yerlərdə ararib yağış yağacağı gözlənilir. Gündüz yağmırda qısa müddətə fasilo olacaq. Şimal-qərb küləyi gündüz cənub-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq. Havanın temperaturu gecə 6-8° isti, gündüz 8-11° isti, atmosfer təzyiqi 775 mm civə sütunu təşkil edəcək. Nisbi rütubət 70-80 faiz olacaq.

Azərbaycanın rayonlarında havanın əsasən yağmursuz keçəcəyi, lakin gündüz bəzi şərq rayonlarında ararib yağmırlı olacağı gözlənilir. Bəzi yerlərdə ararib duman olacaq. Şərq küləyi gündüz bəzi şərq rayonlarında ararib güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 1-6° isti, gündüz 8-13° isti, dağlarda gecə 6-11° şaxta, gündüz 3° şaxtadan 2°-dək isti olacaq.

Naxçıvan şəhərində, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şorur rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 1-6° şaxta, gündüz 6-10° isti olacaq.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Füzuli, Ağdam, həmçinin Daşkəsən, Gədəbəy və Göygöldə hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 3-8° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Şərq Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilan rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-3° isti, dağlıq ərazilərdə 6-8°-dək şaxta, gündüz 3-8° isti olacağı bildirilir.

Gəncə və Naftalan şəhərində, Qax, Samux, Goranboy, Tərtər, Şəmkir, Tovuz rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 1° şaxtadan 4°-dək isti, gündüz 6-11° isti olacağı ehtimal edilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Şamaxı, Siyazan, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşama doğru bəzi şərq rayonların-

dana çıxması və tarixi qaynaqlarla araşdırılma üsulları", "İslam mədəniyyətinə giriş", "İslamda tarix anlayışı", "İslam mədəniyyətinin müxtəlif elmlərə təsiri" mövzularında baş tutan mühazirələr 2-6 dekabr tarixlərində təşkil olunub.

Mühazirələr qarşılıqlı müzakirələrə keçib. Sonda məruzəçiyə Aİİ-nin sertifikatı təqdim olunub.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara, Biləsuvar, Cəlilabad rayonlarının bəzi yerlərində ararib yağış yağacağı ehtimalı var. Ararib duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 1-6°, gündüz 8-13° isti olacağı gözlənilir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər müdirinin müavini Leyla Məmmədovaya qayınanasi **XALİDƏ MƏMMƏDOVANIN** vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"AzerGold" QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Aparatının rəhbəri Zaur Məmmədova anası **XALİDƏ MƏMMƏDOVANIN** vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) kollektivi İnküziv Təhsil Mərkəzinin direktoru Sevinc Məhsimovaya anası **MALVİNA XANIMIN** vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Məsəl katib	434-63-30, 539-72-39	İltisamət şöbəsi	- 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib müavinləri	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-44-91,	Fototillüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi	- 538-20-87,
	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə
 contact@azerbajjan-news.az
 az.reklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmis, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj **4233**
Sifariş **2791**

Qiyməti **60 qəpik**